วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
https://www.tci-thaijo.org/index.php/edgkkuj
ดำเนินการวารสารโดย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

การจัดการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง ศัพท์ กับ Song ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่6 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA ร่วมกับแอปพลิเคชัน Tiktok

Learn The Art of Definitions and Songs for Mathayom 6 Students in CIPPA Learning Management With The Tiktok Application.

รพีพรรณ เพชรอดิเรก และ ศิริพงษ์ เพียศิริ
Rapeepun Petadirek, and Siribhong Bhiasiri

สาขาหลักสูตรและการสอน กลุ่มวิชาเฉพาะศิลปะ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Curriculum and Teaching art specific subjects Faculty of Education Khon Kaen University, Khon Kaen, Thailand

Received: June 30, 2023 Revised: October 28, 2023 Accepted: November 1, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง ศัพท์ กับ Song ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA ร่วมกับแอปพลิเคชัน Tiktok 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive Sample) คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ห้องเรียนที่ 4 โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 32 คน ปีการศึกษา 2565 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ศิลปะเรื่อง ศัพท์ กับ Song โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA ร่วมกับแอปพลิเคชัน TIKTOK รายวิชา ศ 33101 วิชาศิลปะ (ทัศนศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 4 แผน ใช้เวลา 8 ชั่วโมง แบบบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน แบบประเมินผลงาน แบบสอบถามความพึงพอใจ วิดีโอเพลงประกอบการเรียนรู้การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (R&D) โดยมีรูปแบบกลุ่มเดียววัดผลครั้งเดียว วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA ราบวิชา ทัศนศิลป์ เรื่อง ศัพท์ กับ Song ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 95.71 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด 2) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIPPA ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 95.71 แปลผลได้ว่าอยู่ในระดับคุณภาพมากที่สุด

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้ ศัพท์กับSong CIPPA แอปพลิเคชันTiktok

*Corresponding author. Tel.: -
Email address: rapeepun.p@kkumail.com

Abstract

The objectives of this research are as follows: 1) To study the learning management of vocabulary and song of Mathayomsuksa 6 students by using the CIPPA learning management method in conjunction with the Tiktok application. The target group is a purposive sample of 40 students from 6/4 class at Udonpittayanukoon School, Mueang District, Udon Thani Province, in the academic year 2022. These students have a primary interest in science and a secondary interest in art subjects. The research tools used include a vocabulary and song management plan using the CIPPA learning approach with the TikTok application, the subject being Art (Aesthetic), 4 learning management plans with a duration of 8 hours, records of learning management outcomes, observation behavior forms, work evaluation forms, satisfaction questionnaires, and instructional videos. This research is a preliminary experimental study with a single-group pretest-posttest design. The data analysis will involve the use of mean, percentage, and standard deviation. Based on the research findings: 1) The results show that the average score of learning skill development in 21st-century skills using the CIPPA learning approach in the subject of Visual Arts, specifically vocabulary, among 6th-grade high school students, is above the specified criteria. The satisfaction level of the students towards the CIPPA learning activities among 6th-grade high school students has the highest quality rating, as the average score indicates. 2) Therefore, the research indicates that the CIPPA learning approach, applied in the context of Visual Arts vocabulary for 6th-grade high school students, has resulted in significant improvements in learning skills and high levels of satisfaction among the students.

Keywords: learn management, Vocabulary with Song, CIPPA, Tiktok application

■ บทนำ

การศึกษาในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นทางด้านรูปแบบ เนื้อหา ไปจนถึงวิธีการจัดการเรียนรู้ หรือรวมไปถึงสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไม่มีหยุดนิ่ง ก่อให้เกิดเป็นสังคมความรู้ (Knowledge Society) หรือสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) องค์การทางการศึกษา สถาบันทางการศึกษาทุกแห่งทุกระดับ จึงต้องปรับตัวในทุก ๆ ด้านเพื่อให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) โดยมีความคาดหวังให้คุณภาพการศึกษาของไทยพัฒนาสูงขึ้น สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่กล่าวในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ว่าการใช้องค์ความรู้ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมยังดำเนินการได้น้อย (เจริญ สุขทรัพย์, 2558) ทำให้ประเทศไทยยังประสบปัญหาคุณภาพในเกือบทุกด้าน ที่สำคัญได้แก่ คุณภาพคน คุณภาพการศึกษา คุณภาพบริการสาธารณะ และบริการสาธารณสุข สังคมไทยยังมีความเหลื่อมล้ำสูง จึงต้องมีการเตรียมพร้อมด้านกำลังคน และการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัย มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัย ทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของคนในแต่ละช่วงวัยตามความเหมาะสม สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่ได้กำหนดสมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียนในด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีไว้ว่า เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประสบกับภาวะกดดัน ความเครียดทั้งการจบการศึกษาและต้องสอบวัดผลศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย จึงเน้นการเรียนการสอนที่สนุก ผ่อนคลาย ไม่เครียด ให้กับนักเรียน โดยการจัดการเรียนการสอนโดย

รูปแบบการสอนแบบ CIPPA เป็นกระบวนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความคิด และการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ สามารถสร้างความรู้ ค้นพบความรู้ได้ด้วยตนเอง นักเรียนมีบทบาทมากในกิจกรรมการเรียนการสอน และนักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นมีความสนใจและเล่นโซเชียลอยู่เสมอจึงนำแอปพลิเคชันมาร่วมกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

แอปพลิเคชัน Tiktok เป็นโซเชียลมีเดียสำหรับการถ่ายวิดีโอสั้นที่มีเสียงเพลงประกอบเป็นหลัก มีเนื้อหาวิดีโอที่หลากหลายตอบโจทย์ทุกเพศทุกวัยและเป็นเวทีสำหรับคนที่มีความคิดสร้างสรรค์พร้อมที่ปลดปล่อยจินตนาการให้โลดแล่นและแสดงออกได้อย่างเต็มที่ พร้อมทั้งสามารถเชื่อมต่อกับคนทั่วโลกได้อย่างรวดเร็วและง่ายดาย และปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนทางด้านศิลปศึกษา ที่พบจากการสังเกตนักเรียนบางส่วนยังไม่สนใจในกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะซึ่งเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพความมีคุณค่า และมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนานักเรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้

จึงนำแอปพลิเคชั่น Tiltok มาปรับใช้กับการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA การวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการวิจัยที่มุ่งเน้น เพื่อแก้ไขปัญหาในการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการเรียนการสอนในชั้นเรียนผู้วิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนในวิชาศิลปะส่วนใหญ่ไม่สนใจกิจกรรมการเรียนการสอนมากนัก เมื่อครูสอนด้วยวิธีบรรยาย โดยส่วนใหญ่นักเรียนนักเรียนขาดสมาธิในการฟังในขณะที่ครูสอน การจัดการเรียนการสอนเป็นแนวทางที่สำคัญและมีหลายวิธีที่นำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ของการเรียนการสอน เช่น พัฒนาสื่อการเรียนการสอน การเรียนการสอนโดยการใช้กรณีศึกษา สามารถถูกนำไปใช้ร่วมกับการเรียนการสอนแบบทฤษฎีได้เน้นใช้นักเรียนเป็นสำคัญรูปแบบหนึ่งโดยการเรียนการสอนรูปแบบนี้จัดเป็นวิธีการหนึ่งที่จะสร้างความรู้ในทางปฏิบัติที่นักเรียนจะต้องเจอนอกห้องเรียนภายในอนาคต ดังนั้น วิธีการเรียนแบบบรรยายมากเกินไปนักเรียนจึงไม่สนใจกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน

จากการสังเกตกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนพบว่าการใช้วิธีการสอนแบบวิดีโอเพลงประกอบการเรียนการสอนอาจจะมีความเหมาะสมมากกว่าการบรรยายในชั้นเรียนจึงทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนการสอนในรูปแบบวิดีโอเพลงชั้นเรียนให้มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ช่วงวัยของนักเรียน สร้างวิดีโอเพลงที่มีความน่าสนใจเพื่อที่จะสร้างความสนใจและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้นักเรียนมีความสุขในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้นและฝึกฝนทักษะทางด้านศิลปะได้ดียิ่งขึ้น

■ จุดประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษา การจัดการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง ศัพท์ กับ Song ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA ร่วมกับแอปพลิเคชัน Tiktok
2) เพื่อศึกษา ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

■ หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง ศัพท์ กับ Song ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA ร่วมกับแอปพลิเคชัน Tiktok การศึกษานี้จัดทำขึ้นโดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งระเบียบวิธีวิจัยจะแบ่งออกเป็นหัวข้อต่อไปนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี ที่ประกอบด้วยหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ดังนี้

วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 16(3), 16-26
doi: 10.14456/edkkuj.2020.x

CIPPA เป็นหลักที่นำมาใช้จัดการเรียนการสอนแบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เสนอแนวคิดโดย รองศาสตราจารย์ ดร. ทิศนา แขมมณี อาจารย์ประจำภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ทิศนา แขมมณี2553) มีจุดเน้นที่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนมีส่วนร่วมทั้งทางร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ และเป็นกระบวนการสอนที่เน้นให้นักเรียนเกิดความรู้ ความคิด และการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ สามารถสร้างความรู้ ค้นพบความรู้ได้ด้วยตนเอง นักเรียนมีบทบาทมากในกิจกรรมการเรียนการสอน และนักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

C (Construction) คือ ครูจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนมีโอกาสสร้างความรู้ด้วยตนเอง

I (Interaction) คือ ให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มี ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลและแหล่งความรู้ที่หลากหลาย

P (Physical Participation) คือ จัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้เคลื่อนไหวร่างกาย

P (Process Learning) คือ จัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้กระบวนการต่าง ๆ เช่น กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการทำงานให้สำเร็จ

A (Application) คือ การจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

CIPPA นอกจากจะเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแล้ว ยังสามารถนำไปใช้เป็นตัวชี้วัด หรือเป็นเครื่องตรวจสอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ว่า กิจกรรมนั้นเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางหรือไม่ โดยนำเอากิจกรรมในแผนการสอนมาตรวจสอบตามหลัก CIPPA การจัดกระบวนการเรียนการสอนตามหลัก CIPPA นี้สามารถใช้วิธีการและกระบวนการที่หลากหลาย ซึ่งอาจจัดเป็นแบบแผนได้หลายรูปแบบ รูปแบบหนึ่งที่รองศาสตราจารย์ทิศนา แขมมณี ได้นำเสนอไว้และได้มีการนำไปทดลองใช้แล้วได้ผลดี ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการ 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การทบทวนความรู้เดิม เป็นการดึงความรู้เดิมของนักเรียนในเรื่องที่จะเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม ของตน ซึ่งอาจใช้วิธีการต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย

ขั้นที่ 2 การแสวงหาความรู้ใหม่ เป็นการแสวงหาความรู้ข้อมูลความรู้ใหม่ของนักเรียนจากแหล่งข้อมูลหรือ แหล่งความรู้ต่าง ๆ ซึ่งครูอาจจัดเตรียมมาให้นักเรียนหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนไปแสวงหาก็ได้

ขั้นที่ 3 การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม เป็นขั้นที่นักเรียนจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจกับข้อมูล/ความรู้ที่หามาได้นักเรียนจะต้องสร้างความหมายของข้อมูลประสบการณ์ใหม่ๆโดยใช้กระบวนการต่าง ๆ ด้วยตนเอง เช่น ใช้กระบวนการคิด และกระบวนการกลุ่มในการอภิปรายและสรุปความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลนั้น ๆ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการเชื่อมโยงกับความรู้เดิม

ขั้นที่ 4 การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม เป็นขั้นที่นักเรียนอาศัยกลุ่มเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของตน รวมทั้งขยายความรู้ความเข้าใจของตนให้กว้างขึ้น ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้แบ่งปันความรู้ความเข้าใจของตนแก่ผู้อื่น และได้รับประโยชน์จากความรู้ ความเข้าใจของผู้อื่นไปพร้อมกัน

ขั้นที่ 5 การสรุปและจัดระเบียบความรู้ เป็นขั้นของการสรุปความรู้ที่ได้รับทั้งหมด ทั้งความรู้เดิมและความรู้ใหม่ และจัดสิ่งที่เรียนให้เป็นระบบระเบียบเพื่อช่วยให้นักเรียนจดจำสิ่งที่ เรียนรู้ได้ง่าย

ขั้นที่ 6 การปฏิบัติ และ/ หรือการแสดงผลงาน หากข้อความรู้ที่ได้เรียนรู้มาไม่ได้มีการปฏิบัติ ขั้นนี้จะเป็นขั้นที่ช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงผลงานการสร้างความรู้ ของตนให้ผู้อื่นรับรู้ เป็นการช่วยให้นักเรียนได้ตอกย้ำหรือตรวจสอบความเข้าใจของตนและส่งเสริมให้ นักเรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์ แต่หากต้องมีการปฏิบัติตามข้อความรู้ที่ได้ ขั้นนี้จะเป็นขั้นปฏิบัติ และมีการแสดงผลงานที่ได้ปฏิบัติด้วย

ขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้ เป็นขั้นของการส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกฝนการนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลายเพื่อเพิ่มความชำนาญ ความเข้าใจ ความสามารถในการแก้ปัญหาและความจำในเรื่องนั้น ๆ หลัง จากประยุกต์ใช้ความรู้ อาจมีการนำเสนอผลงานจากการประยุกต์อีกครั้งก็ได้ หรืออาจไม่มีการนำเสนอผลงานในขั้นที่ 6 แต่นำมารวมแสดงในตอนท้ายหลังขั้นการประยุกต์ใช้ก็ได้เช่นกัน

ขั้นตอนตั้งแต่ขั้นที่1-6 เป็นกระบวนการของการสร้างความรู้ (Construction of knowledge) ซึ่งครูสามารถจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีโอกาสปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ กัน (Interaction) และฝึกฝนทักษะกระบวนการต่าง ๆ (Process learning) อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากขั้นตอนแต่ละขั้นตอนช่วยให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมหลากหลายที่มี ลักษณะให้นักเรียนได้มีการเคลื่อนไหวทางกาย ทางสติปัญญา ทางอารมณ์ และทางสังคม อย่างเหมาะสมอันช่วยให้นักเรียนตื่นตัว (Active) สามารถรับรู้และเรียนรู้ได้อย่างดี จึงกล่าวได้ว่าขั้นตอนทั้ง 6 มีคุณสมบัติตามหลักการ CIPP ส่วนขั้นตอนที่ 7 เป็นขั้นตอนที่นักเรียนนำความรู้ไปใช้ (application) จึงทำให้รูปแบบนี้มีคุณสมบัติครบตามหลัก CIPPA

และแอปพลิเคชัน Tiktok หรือ Douyin (เตาอิน) ที่เรียกกันในจีนนั้น เปิดตัวครั้งแรกเมื่อเดือนกันยายน ปี 2016 และได้รับความนิยมทั่วโลกเมื่อปี 2018 ที่ได้รับการพัฒนามาจากบริษัท ByteDance ซึ่ง TikTok เกิดจากไอเดียของวิศวกรซอฟต์แวร์ชาวจีน Zhang Yiming ที่ต้องการจะมีบริษัทซอฟต์แวร์เป็นของตัวเอง เป็นศูนย์กลางสำหรับการแสดงออกที่สร้างสรรค์ที่ผู้ใช้งานสามารถเพลิดเพลินกับวิดีโอหลากหลายที่น่าติดตามและให้ความบันเทิง ไม่ว่าจะเป็นวิดีโอการแข่งเต้น การลิปซิงค์ บทเรียน DIY การล้อเลียนทางประวัติศาสตร์ ไปจนถึงมีมในอินเตอร์เน็ต การนำเสนอสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและพร้อมให้การสนับสนุนเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เชื่อว่าความรู้สึกปลอดภัยเป็นสิ่งสำคัญในการช่วยให้ผู้คนรู้สึกสบายใจที่จะแสดงออกอย่างเปิดเผยและสร้างสรรค์ โดยทาง Tiktok จะลบคอนเทนต์ ซึ่งรวมถึงวิดีโอเสียงบันทึก ไลฟ์สด รูปภาพคอมเมนต์ และข้อความที่ละเมิดหลักเกณฑ์ และลบบัญชีใช้งานที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดหลักเกณฑ์ที่รุนแรงหรือเกิดขึ้นซ้ำ ๆ ในบางกรณีเราจะยกระดับไปอีกขั้นและรายงานบัญชีใช้งานเหล่านั้นไปยังหน่วยงานด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ชุมชนของทาง Tiktok ปลอดภัย ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ชุมชนของTiktokบังคับใช้กับทุกคนและทุกอย่างที่แชร์บน TikTok และแอปพลิเคชัน TikTok ถูกออกแบบมาเพื่อไม่ต้องจดจ่อกับอะไรเป็นเวลานาน ๆ เพื่อให้เข้ากับพฤติกรรมผู้บริโภคในปัจจุบัน ทำให้ผู้ใช้รู้สึกสนุกกับการรอคอยสิ่งใหม่ ๆ ที่ทำให้รู้สึกเพลิดเพลิน ผ่านกระบวนการคิดที่สนใจ ทำให้วีดีโอบน TikTok ได้รับการตอบรับดีมากเมื่อเทียบกับแอปพลิเคชันอื่นๆ นั่นแปลว่า มีโอกาสสร้างการจดจำได้มากขึ้น

การแพร่หลายอย่างรวดเร็วในหมู่วัยรุ่น และการขยายตัวของผู้ใช่ที่เป็นผู้ใหญ่อย่างต่อเนื่อง ทำให้ TikTok มีอัตราการเจริญเติบโตแบบก้าวกระโดด น่าสนใจ น่าศึกษา และนำไปใช้ เป็นโอกาสในการทำการตลาด และการสื่อสารการตลาดเกี่ยวกับการศึกษา หรือแม้กระทั่งสื่อการเรียนการสอน ด้วยการวิเคราะห์พฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย แอปพลิเคชั่น Tiktok คือแนวทางที่จะดึงดูดนักเรียนที่เล่นโซเชียลได้เห็นถึงวิดีโอเกี่ยวกับการเรียนที่ไม่น่าเบื่อ การทำการตลาดที่เจาะกลุ่มวัยรุ่น TikTok ก็ถือเป็นช่องทางที่น่าสนใจมาก ๆ ที่จะช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงกลุ่มวัยรุ่น และสร้างการมีส่วนร่วมได้ดีมาก ๆ แนวทางเหล่านี้เป็นประโยชน์สำหรับครูสามารถทำไปปรับใช้ ต่อยอด สร้างวิดีโอเกี่ยวกับการเรียนการสอนให้ทันสมัยมากยิ่งขึ้น

■ วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยในรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (R&D) โดยการนำหลักการและขั้นตอน ของการวิจัยปฏิบัติตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart เป็นแนวทาง ในการดำเนินการวิจัย มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน (Plan) ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) วิเคราะห์สภาพปัญหาการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ทัศนศิลป์ สัมภาษณ์นักเรียน ครู ผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน และจากประสบการณ์ของผู้วิจัย

2) ศึกษาเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการและการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

3) ศึกษาและสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยเชิงปฏิบัติการ

วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 16(3), 16-26
doi: 10.14456/edkkuj.2020.x

ขั้นที่2 ปฏิบัติการ (Act) เป็นการนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นในขั้นตอนที่ 1 จำนวน 3 แผนการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการสอนกับกลุ่มเป้าหมาย โดยกำหนดเป็นวงจรปฏิบัติการ 3 วงจร

ขั้นที่ 3 ขั้นสังเกตการณ์ (Observe) เป็นการสังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นซึ่งสังเกต กระบวนการของการปฏิบัติการและผลของการปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1) การสังเกตและบันทึกเหตุการณ์ในขณะดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบประเมินผล การจัดการเรียนรู้ระหว่างทำกิจกรรมของนักเรียน พฤติกรรมของนักเรียน ครู รวมถึงบรรยากาศในชั้นเรียน และแบบประเมินผลงานตามสภาพจริง แล้วนำข้อมูลมาสรุปแปลผล

2) การสัมภาษณ์ โดยสัมภาษณ์นักเรียนผ่านแบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ แล้วนำข้อมูลมาสรุปแปลผล

ขั้นที่ 4 ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflect) เป็นการประเมินหรือตรวจสอบกระบวนการ ปัญหา อุปสรรค ที่ได้จากขั้นสังเกตการณ์โดยการวิเคราะห์การประเมิน การอภิปรายสรุป และ เสนอแนะ กิจกรรมในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้เมื่อสิ้นสุดแต่ละวงจรโดยผู้วิจัย เพื่อปรับปรุง แผนปฏิบัติ ในวงจรต่อไป

ผู้เข้าร่วมการวิจัย

กลุ่มคนที่เข้าร่วมการวิจัยเป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 32 คน ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

การเก็บรวมรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดย ผู้วิจัยกำหนดการเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้อมูลการปฏิบัติกับกลุ่มเป้าหมายเป็นวงรอบปฏิบัติการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 4 แผน เพื่อใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นเครื่องมือ 2 ประเภท คือ เครื่องมือเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบประเมินผลการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจ ผู้วิจัยดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) ปฐมนิเทศ โดยดำเนินการก่อนการจัดกิจกรรรมการเรียนรู้ และไม่รวมเป็นเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้ดำเนินการเพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ความสำคัญของการเรียนรู้ บทบาทนักเรียน บทบาทครู 2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ CIPPA ร่วมกับแอปพลิเคชัน Tiktok ชุดแรก และคอยสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผ่านแบบประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และแบบประเมินผลงานของนักเรียน แล้วนำข้อมูลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขไปปรับปรุง 3) นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลในระหว่างดำเนินการ ด้วยการเครื่องมือต่าง ๆ มาแจกแจงวิเคราะห์การดำเนินการ เพื่อให้เห็นสภาพการดำเนินการ และผลการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การหาข้อปรับปรุงแนวการจัดการเรียนรู้ 4) กำหนดแนวทางในการดำเนินงาน ปรับปรุง เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน 5) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง ศัพท์ กับ Song ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA ร่วมกับแอปพลิเคชัน Tiktok ชุดที่ 2 และคอยสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผ่านแบบประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และแบบประเมินผลงานของนักเรียน แล้วนำข้อมูลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลมา ทำการวิเคราะห์วิจารณ์เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขไปปรับปรุง 6) นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลในระหว่างดำเนินการ ด้วยการเครื่องมือต่าง ๆ มาแจกแจงวิเคราะห์การดำเนินการ เพื่อให้เห็นสภาพการดำเนินการ และผลการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การหาข้อปรับปรุงแนวการจัดการเรียนรู้ 7) กำหนดแนวทางในการดำเนินงาน ปรับปรุง เครื่องมือที่ใช้ใน

การดำเนินงาน 8) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA ร่วมกับแอปพลิเคชัน Tiktok ชุดที่ 3 และคอยสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผ่านแบบประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และแบบประเมินผลงานของนักเรียน แล้วนำข้อมูลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลมา ทำการวิเคราะห์วิจารณ์เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขไปปรับปรุง 9) สอบถามวัดความพึงพอใจหลังเรียน 10) นำข้อมูลทั้ง 3 อย่างมาวิเคราะห์ ประเมินผลการดำเนินการ ศึกษาข้อสังเกต ที่ค้นพบ ปัญหาและแนวทางพัฒนางานวิจัยครั้งต่อไป 11) สรุปผลการวิจัย และรายงานผลการวิจัย

ศัพท์ กับ Song ในงานวิจัยนี้หมายถึง การใช้แอปพลิเคชัน Tiktok ที่เป็นวิดีโอเพลงดัดแปลงเนื้อเพลงเป็นคำศัพท์ทางทัศนศิลป์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อความน่าสนใจในการเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ตามกระบวนการวิจัยปฏิบัติการ โดยวิเคราะห์เชิงประมาณและคุณภาพ ดังนี้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลต่าง ๆ นำมาวิเคราะห์ให้เห็นเป็นข้อมูลเชิงเนื้อหาในกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ศัพท์ กับ Song ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่6 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA ร่วมกับแอปพลิเคชัน Tiktok ว่ามีข้อดีหรือปัญหาอย่างไร และหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น โดยนำเสนอในรูปแบบของความเรียง

2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้การรวบรวมคะแนนจากเครื่องมือวัดที่เป็นปริมาณ ได้แก่ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน แบบประเมินผลงาน แบบสอบถามความพึงพอใจ นำข้อมูลมาหาค่าเฉลี่ย (X) ร้อยละ (P) และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70

3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับบอร์ดเกมมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความ

■ ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผลการวิจัย

ผลการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยจัดการเรียนรู้ในรูปแบบ CIPPA รายวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ศัพท์ กับ Song ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์จากผลงานนักเรียนด้านทักษะการสร้างสรรค์ชิ้นงาน คิดเป็นร้อยละ 95.71 อยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ ให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA เรื่อง ศัพท์ กับ Song ได้เน้นผู้เรียนเป็นหลัก จากการทำกิจกรรมและทำงานร่วมกัน จากวิดีโอเพลงที่ผู้สอนได้จัดทำขึ้น โดยผู้สอนเป็นผู้ให้คำปรึกษาและเป็นผู้คอยอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน ส่วนกระบวนการเรียนรู้และทักษะการสร้างสรรค์ชิ้นงานจริงนักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติเองจากการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมทั้งรายบุคคล และระหว่างกลุ่ม ได้เรียนรู้จากกา รลงมือปฏิบัติจริงในการสร้างสรรค์ชิ้นงาน จากการคิดสร้างสรรค์ อันจะเป็นทักษะการเรียนรู้ที่คงทน และเกิดทักษะที่สอดคล้องกับชีวิตจริง และสอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินผลงานของนักเรียนรวม 8 แผนการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 75.63 โดยในทุกแผนการจัดการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ตามที่ตั้งไว้ ผลการประเมินทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 77.29 มีนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ 93.34 สูงกว่าเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ตามที่ตั้งไว้

วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 16(3), 16-26
doi: 10.14456/edkkuj.2020.x

ผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA รายวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ศัพท์ กับ Song ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21โดยจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA รายวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ศัพท์ กับ Song ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ประเด็นการประเมิน	$\bar{x}$	S.D	ระดับคุณภาพ
1. ด้านกระบวนการและขั้นตอนการสอน	4.80	0.11	มากที่สุด
2. ด้านความรู้ ความชำนาญการสอน และให้บริการการเรียนรู้	4.93	0.29	มากที่สุด
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.83	0.21	มากที่สุด
รวม	4.77	0.13	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA รายวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ศัพท์ กับ Song ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล จำนวน 32 คน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 แปลผลได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ในการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA ยังเป็นการส่งเสริมเน้นผู้เรียนเป็นหลัก ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย และเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดรูปแบบการเรียนการสอนและความพึงพอใจต่อผู้สอนอยู่ในระดับดี คิดเป็นค่าเฉลี่ยรวม 4.33 ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ ในการทำวิจัยในครั้งนี้ได้ใช้วิธีนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการเรียนเนื้อหาของนักเรียนในการเข้าถึงข้อมูลออนไลน์ แอปพลิเคชัน Tiktok ผู้วิจัยพบว่านักเรียนมีความพึงพอ ใจต่อการเรียนในรูปแบบ CIPPA ร่วมกับแอปพลิเคชัน Tiktok จากการดูวิดีโอเพลงที่บรรยายเนื้อหา การเรียนรู้ เป็นวิธีการสนับสนุนวิธีการเรียนแบบรู้จริงอีกด้วย

ตารางที่ 2 ผลสัมฤทธิ์จากผลงานนักเรียนด้านทักษะการปฏิบัติงาน เรื่อง ศัพท์ กับ Song

ประเด็นการประเมิน	$\bar{x}$	S.D	ระดับคุณภาพ
1. แผนการเรียนรู้ที่ 1	96.88	38.39	มากที่สุด
2. แผนการเรียนรู้ที่ 2	89.22	36.54	มากที่สุด
3. แผนการเรียนรู้ที่ 3	88.59	36.41	มากที่สุด
4. แผนการเรียนรู้ที่ 4	89.53	36.61	มากที่สุด
รวม	24.14	35.99	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์จากผลงานนักเรียนด้านทักษะการปฏิบัติงานโดยจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA รายวิชาทัศนศิลป์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ศัพท์ กับ Song นักเรียนผ่านเกณฑ์จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด มีคะแนนเฉลี่ย 24.14 จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 - 4 คะแนนเต็ม 20 คะแนน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ศัพท์ กับ Song เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้คะแนนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 96.88

จึงสรุปได้ว่าผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านแผนการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA รายวิชาทัศนศิลป์ 5 เรื่อง ศัพท์ กับ Song นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 32 คน เพื่อหาค่าผลสัมฤทธิ์จากผลงานนักเรียนด้านทักษะการปฏิบัติงาน ให้

นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป สรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์จากผลงานนักเรียนด้านทักษะการปฏิบัติงาน นักเรียนได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

ภาพที่ 1. การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ CIPPA

อภิปรายผล

จากการวิจัยผลการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA รายวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ศัพท์ กับ Song ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองขั้นต้น (Pre-Experimental Design) อภิปรายผลไว้ ดังนี้

ผลการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยจัดการเรียนรู้ในรูปแบบ CIPPA รายวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ศัพท์ กับ Song ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์จากผลงานนักเรียนด้านทักษะการสร้างสรรค์ชิ้นงาน คิดเป็นร้อยละ 95.71 อยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ ให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA เรื่อง ศัพท์ กับ Song ได้เน้นผู้เรียนเป็นหลัก จากการทำกิจกรรมและทำงานร่วมกัน จากวิดีโอเพลงที่ผู้สอนได้จัดทำขึ้น โดยผู้สอนเป็นผู้ให้คำปรึกษาและเป็นผู้คอยอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน ส่วนกระบวนการเรียนรู้และทักษะการสร้างสรรค์ชิ้นงานจริงนักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติเองจากการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมทั้งรายบุคคล และระหว่างกลุ่ม ได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงในการสร้างสรรค์ชิ้นงาน จากการคิดสร้างสรรค์ เกิดทักษะที่สอดคล้องกับชีวิตจริง และสอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินผลงานของนักเรียนรวม 8 แผนการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 75.63 โดยในทุกแผนการจัดการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ตามที่ตั้งไว้ ผลการประเมินทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 77.29 มีนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ 93.34 สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ 70 ตามที่ตั้งไว้

วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 16(3), 16-26
doi: 10.14456/edkkuj.2020.x

ผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA รายวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ศัพท์ กับ Song ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล จำนวน 32 คน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 แปลผลได้ว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ในการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA ยังเป็นการส่งเสริมเน้นผู้เรียนเป็นหลัก ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย และเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดรูปแบบการเรียนการสอนและความพึงพอใจต่อผู้สอนอยู่ในระดับดี คิดเป็นค่าเฉลี่ยรวม 4.33 ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ ในการทำวิจัยในครั้งนี้ได้ใช้วิธีนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการเรียนเนื้อหาของนักเรียนในการเข้าถึงข้อมูลออนไลน์ แอปพลิเคชัน Tiktok ผู้วิจัยพบว่านักเรียนมีความพึงพอ ใจต่อการเรียนในรูปแบบ CIPPA ร่วมกับแอปพลิเคชัน Tiktok จากการดูวิดีโอเพลงที่บรรยายเนื้อหา การเรียนรู้ เป็นวิธีการสนับสนุนวิธีการเรียนแบบรู้จริงอีกด้วย

จากการอภิปรายผล แสดงว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอน และต่อครูผู้สอน ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะเป็นกิจกรรมที่นักเรียนสามารถมีอิสระทางความคิดในการสร้างสรรค์ สร้างผลงานได้อย่างเต็มความสามารถ ในการเรียนรู้ผ่านบทเพลง ซึ่งเป็นเรื่องที่แปลกใหม่สำหรับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายนี้ และมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA ที่เน้นผู้เรียนเป็นหลัก ถาม – ตอบ กับครูผู้สอนได้โดยตรงหากเกิดข้อสงสัย อีกทั้งนักเรียนยังสามารถสืบค้นข้อมูลจากอินเตอร์เน็ตมาใช้สนับสนุนแนวคิดได้ตรงตามที่ตนเองต้องการ สอดคล้องตามหลักสูตรฯ อีกทั้งยังทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในการสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง และมีทัศนคติที่ดีต่อรายวิชาทัศนศิลป์อีกด้วย

■ บทสรุปจากการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยผลการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA รายวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ศัพท์ กับ Song ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยขอนำเสนอรายละเอียดและสรุปผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1) ผลการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA รายวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ศัพท์ กับ Song ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 95.71 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

2) ผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIPPA ร่วมกับแอปพลิเคชั่น TikTok ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 แปลผลได้ว่าอยู่ในระดับคุณภาพ มากที่สุด

■ ข้อจำกัดหรือข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อจำกัด

การวิจัยในครั้งนี้ควรมีการนำรูปแบบการเรียนรู้แบบ CIPPA นี้ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ กับนักเรียนที่มีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมากขึ้นและผู้สอนควรมีวิธีจัดกระบวนการเรียนรู้เพิ่มเติมเมื่อผู้เรียนไม่ได้เข้าไปเรียนใน บทเรียน ออนไลน์หรือผู้เรียนที่ไม่ได้ศึกษามาก่อนล่วงหน้าควรหาวิธีกระตุ้นเสริมแรงเพิ่มให้ผู้เรียนเข้าไปเรียนรู้ได้ทั้งชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะ

ควรนำรูปแบบการเรียนรู้แบบ CIPPA เน้นผู้เรียนเป็นหลัก ไปใช้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบอื่น เพราะรูปแบบการเรียนรู้เพียงรูปแบบเดียวอาจยังไม่เพียงพอต่อการ เรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อจะได้เกิดรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย และพัฒนาผู้เรียนได้เต็มศักยภาพตามความถนัดและความสนใจได้มากขึ้นและควรนำรูปแบบการเรียนรู้แบบ CIPPA ของรายวิชาทัศนศิลป์ บูรณาการข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เพราะจะทำให้มีความหลากหลายในการเรียนรู้ ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียนและตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนจำเป็นต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต

■ References

ครูประถม.คอม. (2561). *CIPP Model การประเมินโครงการตามแนวคิดของ สตัฟเฟิลบีม*. ค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2565 , จาก krupatom.com/education_881/cipp-model/

ชาย โพธิสิตา. (2556). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยคุณภาพ.* พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

ชัยยงค์ พรหมวงค์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. *วารสารศิลปกรศึกษาศาสตร์วิจัย, 5*(1) ,7-19.

ชนาธิป พรกุล. (2561). *การสอนกระบวนการคิด.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดิเรก พรสีมา. (2559). *ครูไทย 4.0 (จบ) : โดย ดิเรก พรสีมา*. ค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2565 จาก https://www.matichon.co.th /news/345042

ทิศนา แขมมณี. (2553). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญธรรม ภัทราจารุกุล. (2556). *การประมวลผลภาพดิจิตอลเบื้องต้น.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ซีเอ็ด.

ปิยะแสง จันทรวงศ์ไพศาล. (2560). *พจนานุกรมศัพท์ศิลปะประยุกต์.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ลัดดา เหลืองรัตนมาศ. (2559). *R&D แนวทางการออกแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development)*. ชลบุรี: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี.

วิจารณ์ พานิช. (2557). *สอนเด็กให้เป็นคนดี*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยามกัมมาจล กรุงเทพมหานคร.

Dale, E. (1969). *Audio-Visual Methods in Teaching*. 3rd ed. New York: Dryden Press.

Wittawin, A. (2563). *TikTok คืออะไร? ส่องเทรนด์แพลตฟอร์มที่มาแรงสุดในปี 2020*. ค้นเมื่อ 14 พฤศจิกายน 2566 , จาก https://www.thumbsup.in.th/tiktok-trends-2020

วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 16(3), 16-26
doi: 10.14456/edkkuj.2020.x